

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

....

Małopolska School of Public Administration Krakow University of Economics

**Управління водними ресурсами - адаптація до правил ЄС - 7
листопада 2023 (Water management - adaptation to EU rules - 7
November 2023)**

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
ЦЕ ДОБРЕ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Європейський Союз – загальний контекст

Вода – це не лише комерційний продукт, а й спільне благо та обмежений ресурс, який необхідно охороняти та використовувати раціонально, як з точки зору якості, так і з точки зору кількості.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Роль Європейського парламенту

Ініціатива Right2Water закликала ЄС та держави-члени забезпечити право на воду та санітарну інфраструктуру для всіх громадян, а також гарантувати, що водопостачання та управління водними ресурсами не підлягають правилам внутрішнього ринку і що послуги водопостачання не підлягають лібералізації.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Водна рамкова директива ЄС

Директива з питань охорони підземних вод

Директива з питань питної води

Директива з питань якості води для купання

Водна рамкова
директива

Директива з питань екологічних норм якості

Директива з питань очистки побутових стічних вод

Директива щодо нітратів

Директива щодо повеней

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Належна якість води в Європі (Водна директива ЄС)

**ВОДНА
РАМКОВА
ДИРЕКТИВА**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Належна якість води в Європі (Водна директива ЄС)

Водна рамкова директива (ВРД) – це документ, який встановлює рамки для дій європейської спільноти у сфері водної політики. Вона зобов'язує всі держави-члени ЄС вживати заходів для охорони внутрішніх поверхневих вод, перехідних вод, прибережних вод і підземних вод.

Основною метою Водної рамкової директиви є досягнення хорошого стану води, тобто щонайменше

огічного стану та хорошого хімічного.

Основною метою Водної рамкової директиви є досягнення хорошого стану води, тобто щонайменше хорошого екологічного стану та хорошого хімічного стану.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Плани управління водними ресурсами (ПУВР)

- Плани управління водними ресурсами (ПУВР) для кожного визначеного на національному рівні району річкового басейну – раз на 6 років
- Основа для прийняття рішень, що впливають на стан водних ресурсів та правила управління ними в майбутньому
- ПУВР враховується в національній концепції просторового розвитку, стратегії розвитку воєводства та планах просторового розвитку воєводства.
- Вони включають перелік інвестицій, які вплинуть на досягнення поставлених цілей ПУВР (ті, для яких буде передбачено фінансування)
- ПУВР впливають не тільки на формування управління водними ресурсами, але й на інші сектори, включаючи, зокрема: промисловість, комунальне господарство, сільське господарство

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Що робити, якщо цілі Водної Рамкової Директиви не застосовуються в планах управління водними ресурсами?
Директива передбачає наступні випадки:

- Тимчасові відступи (перенесення кінцевого терміну досягнення хорошого стану вод) (ст. 4.4 ПУВР),
- встановлення менш суворих цілей (стаття 4.5 ПУВР),
- тимчасове погіршення стану вод (наприклад, через повені та посухи) (стаття 4.6 ПУВР).

ВИСНОВКИ: *Однак, найбільш суперечливим положенням, є скасування закону через недосягнення екологічних цілей у зв'язку з новими інвестиціями, що призводять до нових змін фізичних характеристик поверхневих водних ресурсів або змін рівня підземних вод, або через нездатність запобігти погіршенню стану поверхневих водних ресурсів внаслідок нових форм сталої господарської діяльності людини (ст. 4.7 ПУВР). Це положення трактується деякими країнами дуже довільно, що дозволяє, наприклад, відкривати та експлуатувати нові шахти та електростанції, які матимуть значний негативний вплив на стан вод у Польщі.*

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань охорони підземних вод

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань охорони підземних вод

Директива встановлює конкретні заходи для запобігання та охорони від забруднення підземних вод. Ці заходи, зокрема, включають

- критерії оцінки хорошого хімічного стану підземних вод
- критерії виявлення та зміни значних і стійких тенденцій до зростання, а також критерії визначення відправних точок для зміни таких

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань охорони підземних вод

→ Критерії оцінки хімічного стану підземних вод:

- стандарти якості підземних вод
- порогові значення для концентрацій забруднюючих речовин, груп забруднюючих речовин і показників забруднення, які на території держави-члена були визначені як такі, що сприяють характеристиці об'єктів або груп об'єктів підземних вод як таких, що перебувають під загрозою, які повинні бути визначені державами-членами відповідно до процедури, викладеної в цьому документі

→ Процедура оцінки хімічного стану підземних вод

→ Виявлення значних і стійких тенденцій до зростання та визначення точок для ініціювання дій, спрямованих на зміну таких тенденцій

→ Заходи щодо запобігання або обмеження надходження забруднюючих речовин у підземні води

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

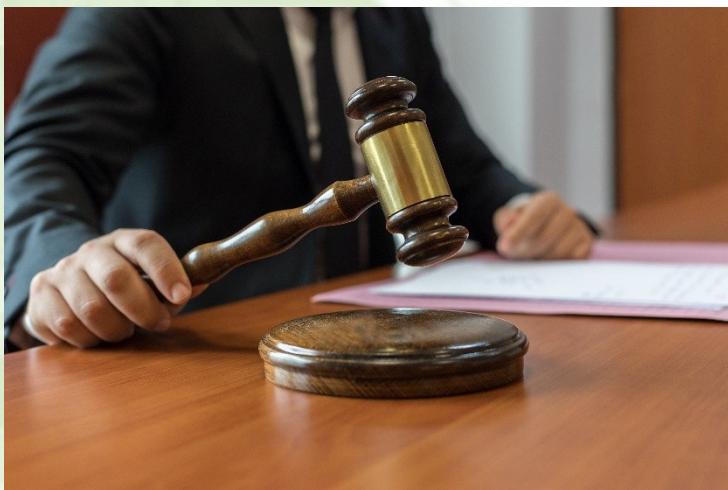

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань питної ВОДИ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань питної води

Чинна Директива з питань питної води наголошує на підвищенні якості води навіть суворіше, ніж рекомендації ВООЗ (Всесвітньої організації охорони здоров'я). Директива ґрунтується на підході, що базується на оцінці ризиків, тобто на мисленні, спрямованому на зменшення потенційного забруднення від самого джерела.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань питної води

Директива встановлює періоди для впровадження так званого ризик-орієнтованого підходу шляхом складання:

- оцінки ризиків та управління ризиками в зоні водопостачання для пунктів водопостачання (12 липня 2027 року),
- оцінки та управління ризиками в системах водопостачання (12 січня 2029 року),
- оцінка ризиків систем внутрішнього водопостачання (12 січня 2029 року).

З 13 січня 2026 року постачальники води будуть зобов'язані здійснювати моніторинг нових параметрів, встановлених Директивою. Держави-члени, в свою чергу, повинні будуть застосовувати заходи для забезпечення якості води починаючи з тієї ж дати.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

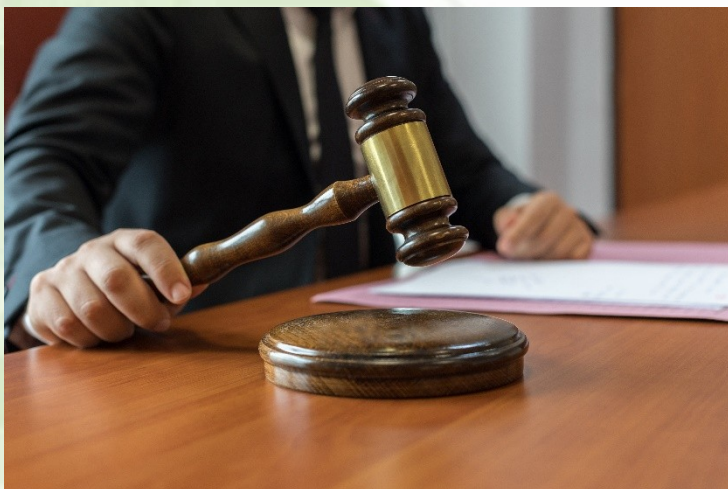

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань якості води для купання

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань якості води для купання

Директива про воду для купання покликана забезпечити:

- моніторинг якості води для купання,
- впровадження вдосконалених заходів з управління,
- доступність інформації для громадськості.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань якості води для купання

Ця Директива застосовується до будь-якого елемента поверхневих вод, де компетентний орган очікує, що там буде купатися велика кількість людей, і він не наклав постійну заборону на купання або не видав постійну рекомендацію проти купання (далі – вода для купання).

Директива не застосовується до:

- a) басейнів та спа-басейнів;
- b) закритих водойм, що підлягають очищенню або використовуються з лікувальною метою;
- c) штучних, закритих водойм, відокремлених від поверхневих і підземних вод.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань якості води для купання

Ключові обов'язки та
теми

Контроль води в місцях для купання

Визначення якості води в місцях для купання

Профіль води в місцях для купання

Вийняткові засоби

Транскордонні води

Інформування населення

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

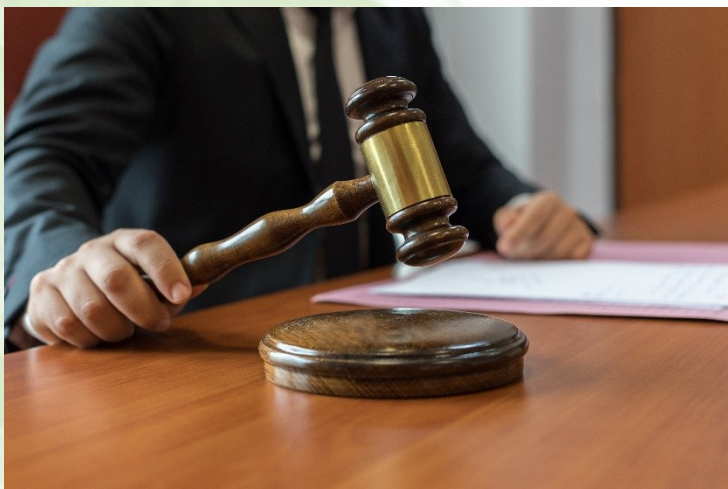

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань екологічних норм якості

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань екологічних норм якості

Директива встановлює екологічні норми якості щодо наявності в поверхневих водах певних речовин або груп речовин, які є пріоритетними забруднювачами через значний ризик, який вони можуть становити для водного середовища або через нього.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань екологічних норм якості

Директива встановлює екологічні норми якості для пріоритетних речовин та восьми інших забруднювачів. Ці речовини включають метали (кадмій, свинець, ртуть, нікель та їхні сполуки), бензол, поліциклічні ароматичні вуглеводні (ПАВ) та деякі пестициди. Деякі з цих пріоритетних речовин класифікуються як небезпечні.

Стандарти якості навколишнього середовища відрізняються для:

- внутрішні поверхневі води (річки та озера);
- інші поверхневі води (перехідні, прибережні та територіальні води).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань екологічних норм якості

Директива встановлює екологічні норми якості для пріоритетних речовин та восьми інших забруднювачів. Ці речовини включають метали (кадмій, свинець, ртуть, нікель та їхні сполуки), бензол, поліциклічні ароматичні вуглеводні (ПАВ) та деякі пестициди. Деякі з цих пріоритетних речовин класифікуються як небезпечні.

Стандарти якості навколишнього середовища відрізняються для:

- внутрішні поверхневі води (річки та озера);
- інші поверхневі води (перехідні, прибережні та територіальні води).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань очистки побутових стічних вод

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань очистки побутових стічних вод

Директива спрямована на захист навколишнього середовища в Європейському Союзі (ЄС) від негативного впливу (наприклад, евтрофікації) побутових стічних вод.

Вона встановлює загальноєвропейські правила забору, очищення та скидання стічних вод. Законодавство також застосовується щодо стічних вод, що утворюються в промисловості, зокрема в агропромисловому комплексі (харчова промисловість та пивоваріння).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива з питань очистки побутових стічних вод

Країни ЄС повинні:

- збирати та очищати стічні води в міських центрах з населенням не менше 2 000 осіб та піддавати зібрані стічні води вторинній очистці,
- застосовувати більш сучасні методи очистки в містах із населенням понад 10 000 мешканців, розташованих у специфічних чутливих районах,
- гарантувати правильну роботу очисних споруд для забезпечення достатньої потужності та продуктивності за будь-яких нормальних погодних умов,
- вживати заходи щодо зменшення забруднення вод до яких відводяться стічні води в екстремальних ситуаціях, таких як надзвичайно сильні зливи,
- контролювати роботу очисних споруд та вод до яких відводяться стічні води,
- контролювати утилізацію та повторне використання осаду стічних вод.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо нітратів

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

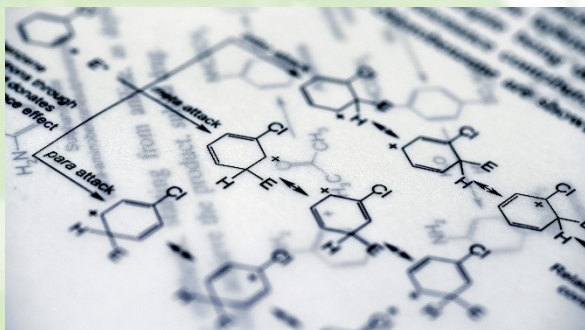
UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо нітратів

Метою Директиви щодо нітратів є зменшення забруднення води, спричиненого або викликаного сполуками азоту, які походять з сільськогосподарських джерел, та запобігання подальшому забрудненню води.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо нітратів – які зобов'язання?

- Скласти перелік вод, які забруднені та перебувають під загрозою забруднення сполуками азоту, які походять з сільськогосподарських джерел, та вразливих територій, з яких азот з сільськогосподарських джерел потрапляє у ці води.
- Розробити набір принципів належної сільськогосподарської практики та підготувати і впровадити програми дій у визначених вразливих регіонах.
- Директива щодо нітратів також передбачає моніторинг якості поверхневих і підземних вод та оцінку ступеня евтрофікації вод.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

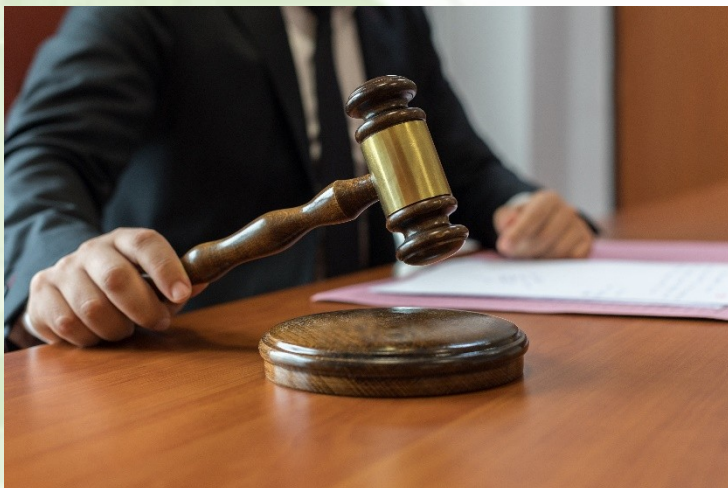

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо повеней

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо повеней

Основною метою Директиви щодо повеней є зменшення ризику та наслідків повеней у країнах Європейського Союзу. Вона спрямована на належне управління ризиками, які можуть становити повені для здоров'я людей, навколишнього середовища, економічної діяльності та культурної спадщини.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо повеней Планувальні документи (6-річний цикл)

- **Попередня оцінка ризиків повеней**
- **Карти небезпеки повеней та карти ризиків повеней**
- **Плани управління ризиками повеней**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо повеней Попередня оцінка ризиків повеней

Метою попередньої оцінки ризику затоплення є визначення зон ризику затоплення, тобто територій, де існує значний ризик затоплення або висока ймовірність затоплення.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо повеней Карти небезпеки повеней та карти ризиків повеней

Складання карт паводкової небезпеки та ризиків повеней із зазначенням конкретних ймовірностей повеней.

Карти ризику повеней включають в себе:

- Глибину води
- Рівень ґрунтових вод
- Швидкість води
- Витрати води

Карти ризиків повеней визначають потенційні негативні наслідки повеней. Вони повинні містити інформацію про передбачувану кількість мешканців, які можуть постраждати, тип економічної діяльності та важливі об'єкти на цій території, а також іншу додаткову інформацію, що стосується конкретної місцевості.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Директива щодо повеней Плани управління ризиками повеней

Плани управління ризиками повеней охоплюють всі аспекти управління ризиками повеней, акцентуючи увагу на запобіганні, захисті, підготовці, сталому землекористуванні, утриманні води, включаючи системи раннього попередження та прогнозування повеней з урахуванням особливостей конкретного річкового басейну, суббасейну, регіону, забезпечуючи при цьому належну координацію в масштабах річкового басейну, в тому числі на міжнародних територіях.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Прибережна та морська політика ЄС

Прибережна і
морська політика
ЄС

Рамкова директива з
питань морської стратегії

Агенство морської
безпеки

Директива з питань
забруднень, що походять
з кораблів

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Міжнародна угода про регіональні ВОДИ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Міжнародна угода про регіональні води

МОРЯ

- Конвенція OSPAR (1992 рік).
- HELCOM Гельсінська конвенція (1992 рік)
- Барселонська конвенція UNEP-MAP (1995 рік).
- **Бухарестська конвенція** (1992 рік)

РІЧКИ

- Конвенція про захист річки Дунай (1996 рік).
- Конвенція про захист річки Одер від забруднення (1999 рік).
- Конвенція про захист річки Рейн (1999 рік).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

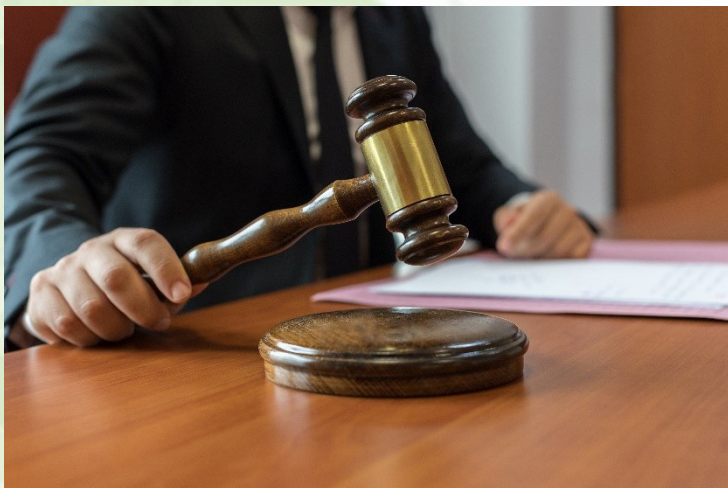

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

**BLUE DEAL
БЛАКИТНИЙ
ЛАД**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

BLUE DEAL БЛАКИТНИЙ ЛАД

Європейський економічний і соціальний комітет (ЄЕСК) продовжує свою роботу під гаслом «Заклик до Блакитного ладу».

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Блакитний лад – що це дасть?

- Доступ до води: подолання водної бідності та її наслідків для соціальної політики
- Сталу та стійку інфраструктуру водопостачання та розподільчі мережі
- Економіку «Блакитного ладу»
- Водомісткі галузі промисловості та водозберігаючі технології
- Стале управління водними ресурсами та кліматичною кризою: замкнутий цикл та інші рішення для агропродовольчої системи ЄС у майбутньому Блакитному ладі
- Ефективне використання води

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Блакитний лад – чи потрібен він?

Загальні
проблеми з
водою

Посухи
та пожежі

Повені

Якість
вод

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Які можливості може дати нам «Блакитний лад»?

НАПРЯМКИ ВОДНОЇ
ПОЛІТИКИ

ДЖЕРЕЛО
ФІНАНСУВАННЯ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

- Законодавство ЄС накладає зобов'язання на держав-членів
- ЄС допомагає у досягненні цілей та виконанні вимог
- Досягнення цілей підтримується фінансуванням ЄС
- Для досягнення цілей необхідно дотримуватися встановлених термінів
- Імплементация положень Водної директиви є необхідною
- Blue Deal – блакитний лад – можливість досягти цілей управління водними ресурсами – фінансування
- Сталий розвиток є основою для формування управління водними ресурсами
- Необхідно діяти відповідно до графіку виконання завдань ПУВР

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Last slide of the presentation

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ

This presentation is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of Global Communities and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.